

VIII. SLOVESA

1. Doplňte i/y. Pak v textu vlnovkou podtrhněte všechny slovesné tvary.

Myš se chtěla přeplavit přes vodu a žádala žábu, aby jí pomohla. Žába vzala šňůru, přivázala myší nohu ke své noze a skočila do vody. Sotva se však dostaly kousek od břehu, začala se žába potápět a táhla za sebou myš do hlubiny. Ubohá myš hned pochopila úmysl zlomyslné žáby a bránila se ze všech síl.

Vtom přiletěl orel a popadl myš i žábu k ní přivázanou do drápů.

Vznesl se s nimi na vysokou skálu a tam je obě snědl.

(Josef Lada: Bajky; ilustroval Josef Lada; upraveno)

- a) Vypište slovesné tvary neurčité. potápět se, přeplavit se
- b) Vypište zvrtná slovesa. přeplavil se, potápěl se, bránila se, vznesl se, dostaly se
- c) Vyznačte předponu, kořen a část příponovou sloves: přeplavit, přivázala, vznesl.
- d) Zařadte text k žánru: ☐ pověst, ☐ pohádka, ☒ bajka.

1. SLOVESNÝ ZPŮSOB

1. Přečtěte přísloví, pranostiky, ... Vyhledejte v nich slovesné tvary. Podtrhněte je vlnovkou.

Jako by hrách na stěnu házel. Po svaté Baruši střež nosu i uší! Jako bys nosil dříví do lesa. Jablko nepadá daleko od stromu. Svatá Markyta velí: „Lidé, okopávejte zeli!“

- a) Slovesné tvary запиšte na správné místo do tabulky.

Slovesný způsob		
oznamovací	rozkazovací	podmiňovací
<u>nepadá</u> <u>velí</u>	<u>okopávejte</u> <u>střež</u>	<u>házel by</u> <u>nosil bys</u>

- b) Zkuste vysvětlit, jak příslovím, pranostikám, ... rozumíte.

2. Pomozte Rózince doplnit vynechaná písmena.

Zaléváme záhony s mrkví a petrželí. Nelámej větve vrby. Čápi se živí plazy a loví žáby. Kdybychom si pospíšili, setkali bychom se s Francouzí a Italy. Nepřibližujte se ke kleci s krokodýly! Obleč si teplou košili s dlouhými rukávy. Nad lesy přeletěli jestřábi, sokoli a orli. Po jedli šplhali datli, hledali červy a larvy. Kdyby Blanka více cvičila se švihadly, zvítěžila by v soutěži. Cestuje z Čáslavi do Jihlavy.

- a) Rozlište slovesný způsob. Slovesné tvary vyjadřující způsob oznamovací podtrhněte modrou vlnovkou, způsob rozkazovací zelenou vlnovkou a způsob podmiňovací žlutou vlnovkou.